

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
виносить: в Австро-
на цілій рік 24 К
на пів року 12 К
на четвер року 6 К
на місяць 2 К

За границею:
на цілій рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотіків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-сусільний днівник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашевича.

Програма російського міністра-предсідника.

(X) В петербурзькій думі виголосив міністру-предсідник Коковцев давні висновки про міністру-предсідника. Ся програма відноситься передовсім до законодавства, адміністрації, шкільництва та торговлі, а наочанку вказує також на межі народне політичне положення. Обговоривши внутрішні справи російського царства, перейшов міністру-предсідник до політичного положення межинародного і вказав на конечну потребу „народної оборони і організації армії“, а при цьому визначив становище Росії до балканських держав, для котрих висловив горячі симпатії Росії.

Сей хід гадок в промові міністра-предсідника Коковцева велими замітні і знамениті відмінної відмінної, що бесядник вязав тут потребу організації російської армії прямо з розвитком балканських держав. Промова Коковцева мала взагалі мирний настрій, а се став новим доказом, що міністру-предсідник Коковцев і міністру-предсідник загран, справ Сазонов в головними підпорами мирної політики російського царства.

Міністру-предсідник Коковцев промовляв за згідним поступанням поміж державами оного таємніше, як се визначив міністру-предсідник за граничні сприятливі місяці в звязі з урядовим петербурзьким днівником. Зворот сей треба імовірно приписати сій обставині, що

Сербія починає годити ся з автономією Альбанії і понехує своє домагання що до пристані над Адріасю. Вправді білгородські днівники все ще грають в боєві труби, однак і тут проявляється вже деяка зміна що до тону. Після благодіїв сего виступу в Сербії по пристрасних визиванях тим лекше було тепер також російському міністру-предсідникові промовляти в миролюбіві дусі.

Сю миролюбівість російського правління можна з вдоволенем повітати, а та-кож єго погляд про безплодність суперечності між триодержавним союзом а тридержавним порозумінням. Він признає миролюбіві змагання обидвох державних союзів і висловлює надію, що „сучасне пересилання можна

бути довести до мирної розвязки“. Однак на сім кінчить ся та миролюбива частина промови Коковцева.

В другій частині промови із знаменитим притиском покликують ся Коковцева на се, що Росія як „славянська, православна держава“ має важні інтереси між балканськими державами, а се набирає великого значення в звязі з початком промови, в котрій російський міністру-предсідник задачею політичного устрою Росії вважає удержання „верховлади російської народності і православної віри“ в цілій чистоті. Вправді можна се відносити до внутрішнього життя російського царства, однак дальша частина звернена на за-граничну політику російського вказує на се, що Росія присвоює собі також особливше право над балканськими державами як православні держави.

Православна Росія вважала себе покровителем православних Славян на Балкані, ік довго они оставали під музулманським пануванням і гнобленням, подібно як західно-европейські держави католицькі опікувалися католиками на Сході. Колиже Туреччина як европеїска держава перестане існувати, а на її місці розвинуться самостійні держави християнські на Балкані, тоді нема вже потреби, щоби православна Росія опікувалася ними, а коли вона і дальше намагається виконувати опіку над ними, тоді виходить із сего, що Росія має тут політичні змагання, котрі лише хоче переводити під релігійною покришкою.

Взагалі становище Росії неясне супроти нового ладу на Балкані і се також пробивається в промові Коковцева. Таке наголошування православ'я в промові Коковцева, не виступає так яскраво і не впадає так в очі, на колиже Росія переслідуваннями католицької Церкви у себе не провівла була сеї заборчости православ'я і коли урядова Росія розведеною по Галичині православною пропагандою не визначила була також рівнобіжних політичних, заборчих змагань. Колиже Росія бажала такі змагання переводити також на Балкані, щоби тим способом захопити провід балканськими державами в свої руки, тоді викликала би велику грозу для европейського мира. Росія від часів Петра В. і Катерини II.

мріла безнастінно про російську Візантію, яко столицю великого російського православного царства. Сі мрії повітіна Росія на все понехати.

Тепер на Балкані виринають нові держави, для котрих „свобода“ заведена в російському царстві не може бути ідеалом і не може їх приманювати, а колиже Росія мимо того змагала до мрії Візантійского царства, то се було би пустим намаганем нездійснім. Австро-Угорщина не думає про яку небудь верховладу над Балканськими державами, але ѹ Росія не повинна мріти про зединене балканські держави з окликом славянсько-православного союза, котрого вістребує бути звернене проти католицького Заходу, а колиже понехала сі мрії, причинила би найліпше до обезпеки европейського мира.

Тим способом могло бути розвязане мирно східно-европейське пересилання. Але колиже замість такої мирної розвязки Росія хватила ся таких верховладчих змагань під покришкою опіки над православними балканськими Славянами, тоді викликала би грозу, котра могла би довести до страшного пересилання в Європі, грізнийшого може як европейська війна.

Огляд часописій.*)

(Нові подвиги гру. Бобринського. — Змагання до прилуки Галичини („австрійської Македонії“). — Спільній бенкет по зниженіх цінах. — „Пора за Русь святую!“ — „Польські помагачі“ гру. Бобринського у Львові проти укр.-руського університету. — Неїже на Sophie! — Жите Українці! в Петербурзі і в Москві. — Пам'яті М. Лисенка).

(Дальше.)

Українська Громада в Москві, як бачимо з дописів до київської „Ради“ має може щирі і добру волю розбудити народне почуття поміж своїми земляками, що доля закинула їх на далеку чужину, однак нема ще там ясної съвідомості, якою дорогою змагати до своєї мети. Певно, що драматичні вистави й в-

*) Гл. ч. 285 „Руслана“.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских съвітів о 5 год. по полуночі. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського ул. Ягайлонська.

Рукописи звертається як листи а попередну засторогу.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймаються ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

черниці музикальні можуть найкрасше причинити ся до розбудження народної съвідомості, але ж і що до вибору творів для драматичних вистав і у виборі пісень чи декламацій треба поступати добре обдуманим шляхом. Тим то справедливі тут замітки дописця „Ради“ про „Новий український артистичний гурток у Москві“.

Ось що пише він:

„Крім Української Секції при Товаристві Славянської Культури і „Кобзаря“, в Москві склався новий український гурток, мета котрого, на скілько се виявляє ся в першого виступу, полягає в популяризації української музики та театру серед широких верств тутешнього громадянства: про се говорить і помешкане, де відбула ся перша вистава (саля учительського дому на Замоскворічі), і вибір піс: славновісний „Запорожець за Дунаєм“ Гулака Артемовського та водевіль „Українці, або Сватаня на вечерицях“.

„Але початок діяльності нового гуртка не можна назвати відатним. Коли перша з називаних піс в повній мірі відповідає зазначеній меті її виконана до того була досить добре, особливо в своїй співочій частині, то цього віяк не можна сказати про другу пісню: се — стародавній водевіль невідомого автора (а може навіть збірна творчість якоїсь малоросійської трупи) грубо і безглазо написаний і відповідно виконаний на сцені. Далі, вистава пристала на жалібні дні, коли вся съвідома Україна засмучено схилила голову перед труною свого Великого Бояна, М. Лисенка, і, зважуючи на се, дехто з тутешньої української кольорів просив відкласти розвагу на далі. Але гурток — як то казав нам один з головних фундаторів їго — поділяючи почуття українського громадянства, разом з тим, через причини чисто зверхні, не мав змоги відкласти виставу, на яку всі ж таки зійшлося багато людей, котрі з ширим запалом витали виконавців:“

„Після вистави відбулися ся навіть танці.“

„Бажаючи новому товариству успіху в здійсненні пророчих слів поета — „наша пісня не вмире, не загине“, разом з тим, мусимо зauważити, що пісня — душа народу і потребує від співців широ-поважного відношення, а тому не годить ся втискати її в рамці грубого шар-

Шатріос Раґана.*)

З оповідань лікаря.

Чи знаєте панство, що мені завсідні пригадує такий ясний, зимовий вечер?... Одна пригода, яка ще і тепер, по році, ворується.

Було се так. Довело ся меві перед Різдвом Христовим їхати до хорого доволі далеко на село, либонь за три мілі. Поки дав я собі раду з пациентами, що ждали на мене, почало смеркяти ся і я вийшов вже смерком. Іда моя була присмна, мимо доволі сильного морозу, бо вечер був тихий, без вітру, небо вкрите зірвідами, а на гладкій і рівній, як стіл, дорозі мчали як лисаки сани, запряжені в розкішні кари коні. Так отже їду собі вигідно, обтулений своєю величезною шубою і заслуханий в тиші грудневої ночі: нечайно будуть мене з задуми дзвінки діточок голоси, переривані каскадою съміху. Розглядаю ся і бачу, що минаємо кільканадцять хлопців, що йшли дорогою; кождий з них двигав під пахою пачку книжок; уши і носи сині як сливи, а на руках заложені величезні

рукавиці. Я догадав ся, що се ученики, які вертаються з міскої школи до дому на съвіті. — Бідні ви „жертви науки“ — погадав я собі — неоден з вас відхорує сю дорогу — і я велів візничому стати.

— Здорові були, хлопці? куди ж то йде? — спітав я.

Серед хлопців настало замішання; деякі гляділи на мене з отвореними з дива устами, а інші трукали ся лікtem, або кулаком.

Вікінги оден відізвався:

— Ідемо до дому на съвіті!

— Як хочете, можу кількох з вас підвести; сдайте, кому дальнє!

Однак не було охочих до їзди; одним вже було недалеко домів, іншим треба було зійті зараз на бічну дорогу, а останні ма-буть, не мали съміlosti. Оден тільки відозвався візничим:

— Я маю далеко... Добра міля ще го-стинцем...

— То ходи, сдай!

Я відвернув ся і глянув на нового то-вариша моєї подорожі: се був хлопець, що числив літ 10, в теплій зимовій шапці, засу-нений на чоло і уши; шию мав перевязану червоним шаликом, а на собі короткий, ста-рій кожух, повний нових латок, та пестрі я-

скраві панталоники, всунені до викривлених чобіт. В руках, що були сховані цілком у великих вовняних рукавицях, держав спору паку книжок. Коли я поміг ему всіти до санок, звернули мою увагу передовсім єго візничі, дуже великі і дуже чорні очі; они гляділи на мене з круглого, здорового, червоного від морозу личка, надто вже тужно і мрійно.

Я сховав книжки під сиджене, овинув хлопця теплим накритем і безнастінно думав, як тут наклонити до розмови моого „студента“ в ліскавих панталониках і з очима поета. Та моя турбота показала ся цілком елі-тиною; хлопець не ждав на мої питання і сам промовив до мене:

— О, як я тепер скоро буду дому! Бор-ште, чим Казью або Юрцю! Як скажені ле-тять сі коні!

— А чи далеко живеш? В котрій стороні?

— В Кунігішках. Буде міля дороги го-стинцем, а пізніше вже зараз дім.

— То далеко маєш до школи. Чи не боїш ся йти вночі сам?

— Ее, чого ма

жу. Хотілось би думати, що новий гурток в своїй дальшій діяльності не буде плямувати українське мистецтво виробами подібними „Сватанню на вечерицях“ і не захоче приєднати собі дешевих лаврів за веселе хахломанство.

„Най же гурток іде не тілько вперед, а й висше, вперед і висше.

Я. М—ов.“

Смерть М. Лисенка відбилась голосним гомоном також серед української Громади в Москві, де покійник свого часу також будив українською піснею своїх земляків. Сумна і превелика втрата зворушила також Українців у Москві, а спочування їх великому покійникові засвідчують про щораз більшу свідомість тамошньої Громади. Ось що звідає дописець з Москви до київської „Ради“:

„В час національного смутку — смерти Миколи Лисенка для московських Українців встають яскраві, незабутні на все життя спомини про дні національних радошів — мимули Шевченкові съята, коли українське слово, закуте в кайдани на „нашій, не своїй землі“ голосно залунало в Москві, і она широ прислухалася до нього, бо се було щось нове, до сего часу майже невідоме. I в сі часи національних радошів московські Українці чуло і тепло віталі серед себе Миколу Лисенка; він був як он осередком съята від его сивої голови так і лив ся промінь чогось лагодного, щирого, віяло такою енергією і бадьоростю, що думка не хоче миритись з тим, що він вже на віки заснув, і вислови почуття жалю і болі сердечної не хочуть уміститись в шаблонові, звичайні формулі. Коли сумна звістка про сю тяжку національну втрату дійшла до Москви, то негайно зібралися негайно телеграми з висловом жалю в приводу сеї тяжкої втрати від усіх московських українських інституцій: від редакції „Української Жизни“, від української секції при товаристві славянської культури і музично-драматичного гуртка „Кобзарь“.

„Потім вирішено было послати на похорон спеціальну делегацію, для чого уповажили З. Г. Моргулиця.

„Опісля відбулось засідання комітету музично-драматичного гуртка „Кобзарь“, під кермою д. Н. Дикого, на котому порішено було першу вечірку присвяту пам'яті Миколи Лисенка, а ту чергову вечірку, которая мала бути того дня, відкладти на далі і пам'ять небіжчика вшанували „Заловітом“ та „Вічною пам'ятю“. Відтак в церкві Вознесення біля Нікітських воріт відправлено панаходу по небіжчикові, на котру зібрались чимало Українців з цілої Москви, особливо молоді.

„Співав хороший хор Іванова. Боляче відчувалось все значіння сеї великої втрати, і разом з тим піднималось обурення проти тих сил, що прискорили наглий конець Миколи Лисенка.

„Нехай же серед тої темної ночі, яку ми переживали і пам'ять про Миколу Лисенка буде нагадувати про те, що „все йде, все минає“, і тяжкі хвилі нашого сучасного життя змінятися широким національним розвоєм, певну путь для якого проклав віщий Боян, покійний Лисенко.“

I. L.

(Конець буде).

Допись з Канади.

(До відома передовім Хв. греко-католицького Уряду парох. в Ціневі, пов. Долина, а опіля гр. кат. супільноти згаданої околиці),

З великого числа людей, що переселилися в Ціневі, долинського повіту, до Канади, поселилося ся близько 300 душ мужчин і жінок в Торонто Онт. Торонто числити тепер 21 рим. кат. церков, а одну греко-кат., котрої парохом є підписаний. Коли зважимо, що перед 20 літами було заледве 4 рим.-кат. церкви, треба признати, що католицизм двигався дуже скоро і безпечно можемо мати надію, що він небавком скріпить ся так, що безперечно буде числити більшу частину населення Торонто. Коли власне римо-католики зростають чинельно а тим самим набирають чимраз більшої сили і значення у тутешніх протестантських властів, коли люди в ріжких народностій

громадно опускають протестантський табор і переходято до католицької Церкви, зазначуючи тим самим єї моральне значення, наші Русини Українці переселенці з Галичини, вихованці грек.-кат. Церкви, на жаль, збільшують протестантський табор.

Яко найліпший доказ можуть нам послужити наші переселенці з Ціневи. Сіх, як згадано, в Торонто до 300 душ і они, або не належать до жадної церкви, або признаються ся до пресвітерія та ходять на їхні богослужіння. Мають тут они своїх двох пресвітеріанських причерів. Один, се добре знаний у східній Галичині Володимир Купчинський, син бл. п. о. Купчинського, видалений майже з усіх галицьких гімназій, — а другий, — се бувший піддачий Т. Бай, котрий, як мені відомо, обманює не тілько тутешніх людей, але й своїх стареньких родичів, удаючи, наче він був гр.-кат. съящеником, а они бідні дивують ся в листі писанім до нього: „Дорогий Сину! Дивно нам дуже, що ти не маєш жадних школ, так скоро там у Канаді став гр.-кат. съящеником“. I то таким релігійним провідникам повинують ся переселенці з Ціневи. Toti, що гадають лишити ся в Канаді все, полагоджують усії свої духовні потреби, як хрест, шлюб і т. д., у висше згаданих пресвітеріанських причерів, ті однак, що думають вертати назад до старого краю, ступають в сліди своїх гідних провідників і за іх приміром пускають ся також на обманьства в сей спосіб, що приходять до мене, запи-сують ся до парохії і просять о хрест чи о шлюб, коли одержали котру зі Св. Таїн, опускають знова грек.-кат. Церков і вертають до пресвітерія. Роблять они се для того, що хрест, чи шлюб, уділений пресвітеріанським причером, не має в Галичині перед церковною владою жадного значення. Тому я сею дорогою прошу Хв. гр.-кат. Уряд парохіяльний в Ціневі, щоби від кожного вертаючого в Торонто з Канади жадав метрик, шлюбу і хресту і глядів в „увагу“, де я кожному зазначу, котрий так підступно взяв у мене шлюб, або охрестив дитину. Найлучше одначе зажадати від кожного, що вертає з Торонто, парохіяльної книжочки і посвідчення від пароха, що він належав до гр.-кат. Церкви. Накосяж дана особа не буде могла вказати ся вічним подібним, в такім случаю не потребую давати рад авії вказівок, як з таким поступити. По причині, що переселене з Ціневи, а також в інших сіл Галичини, а передовсім з Долиниці, не устає, але кожного місяця збільшав ся, прошу Хв. гр.-кат. Уряд парох. Ціневи, а також пар. Уряди інших сіл о ласкаве удейлене народові остроги і відповідної науки, щоби він тут не дав ся збаламутити пресвітеріанським наганячам.

O. Ocsip Bojaruch,
гр.-кат. парох в Торонто, Онт.

З державної ради.

Буджетова комісія радила оноді дальше над буджетовою пропозицією.

Пос. Дністрянський промовляв до год. 12. в попудне і поставив ряд резолюцій. На закінчені пригадав, що на порядку нарад комісії є ще звіт підкомітета в справі італійського правничого виділу. Русини, що самі борються ся о університет, все піддержували змагання Італійців і желаюти їм, щоби як найскорше одержали університет в Тристі.

Опісля відчитано ряд резолюцій, між ними і революцію п. Будзиновського. Записаний до голосу пос. Будзиновський звік ся голосу.

Пос. Василько представив ряд резолюцій в буковинських справах, після чого з поручення іменем українського Союза заявив, що Русини послідовно і терпеливо стремляють до одержання остаточного сповнення їхнів висвітшого культурного домагання, супроти однак опору зі сторони польських представниців і проволіканів полагоди справи українського університета, стратили терпливість і змінили свою тактику. А що між тим переговори, ведені межі представниками польського кола а представниками Русинів, перейшли в говажну стадію, зберігають сю тактику в комісії, не пересуджуючи свого становища в повній палаті. Становище се буде зависиме від висліду тих переговорів.

П. Дністрянський запротестував проти вставлення до бюджета 18.000 К на осно-

ване гірничої Академії в Кракові, виступив проти гіршого трактування Русинів в галицькому судівництві і вказав, що в наслідок поведення українського клубу буджетова провізорія не буде ухвалена перед съятами, обструкція осягнула отже ціль.

П. Заранський супроти виводів п. Дністрянського стверджував, що гірничі ака-демії в Кракові в пильною справою, та що она причинить ся до піднесення витворчости в цілім краю.

На пополудніві засіданню приступлено до голосування. Відкінено поправку п. Будзиновського в справі зчленення видатків на галицькі університети і наукові заведення, та внесок п. Дністрянського в справі ціфрені коштів на гірничу академію в Кракові.

Ті оба внески зголошено як внески меншості. Так само відкінено поправку п. Діяманди в справі знесення спіртних боніфікацій і переказання дотичних сум краю на підвищенні учительських плат.

Принято буджетову провізорію в правильственній формі з поправками п. Гумера. Ухвалено також революцію п. Діяманди що зааряджені в цілі полагоди господарського переселення в Галичині.

Відкінено революцію п. Дністрянського з домаганням застулення теперішнього місце-предсідника краєвої Ради піклальної в Галичині іншою особою. Внесководець зголосив ту революцію як внесок меншості.

Відтак п. Рознер іменем підкомісії здав звіт з закона в справі італійського правничого виділу і поставив внесок, що до §. 1. влучено постанову, що осідком виділу є Терст, як також, що зчленено в §. 2. уступ, в яким сказано, що тимчасовим осідком в Відені. Звітник вказав на політичні труднощі, які не дозволяють на утворене сего виділу в Відені. Проект основана є в Празі або в Кракові в безосновними в наслідок протесту Італійців. Остає отже лише Терст. Педагогічних сумнівів, які підносять правительство, комісія не поділює. Щож знова до порушеній гадки, щоби замість правничого виділу основано в Терсті торговельну академію, не можна на ню згодити ся, бо Італійці не вдоволили би ся.

Предсідник Коритовський заявив, що много послив зажадало замкнення засідання. Супроти цого замкнув засідання, пожелавши членам комісії веселих съят.

На засіданню підкомітета комісії для реформи домово-чиншового податку заявив мін. Залеський, що правительство здавна признало конечність новельованої перестарілих приписів будинкового податку, з огляду однак на розмір легіслятивної акції в тім згляді парламент згідно з правителством вибрал найсильніші частини сїї реформи. Реформа домово-класового податку має вийти в хосен найменше заможних верств.

По дальший розправі ухвалено візвати звітника о домовім податку п. Тонельго, щоби предложив чим скорше звіт.

Конвент сеніорів рішив взяти на порядок нарад палати по полагоді службової прагматики буджетової провізорію, після сего звіт податкової комісії в справі увільнення від оплат за доризан худобу, закон про стоваришнія, резолюції комісії для справи пошести між худобою, справи посольської незаманості, запомогові справи і кілька начерків законів. Рішено відбути найближче засідання дня 27. с. м., щоби вихіднувати час межі съятами а Новим роком і не допустити до стану ех-lex, через полагоду буджетової провізорії.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привіднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Війна на Балкані.

Полагода справи Прохаски.

Щоби доказати, що сербське правительство бажає мирової розвязки австрійско-сербського непорозуміння, предсідник міністерств Пасич відідав австрійського посла Угрона і висловив жаль з причини нетакту деяких військових органів супроти австрійського консула Прохаски в Прізрені. В сей спосіб полагоджено справу Прохаски в мирій спосіб.

Межинародне положене.

„Narodni Listy“ подають розмову свого

блігородського дописця з сербським предсідником міністрів Пасичом. Про відносини Сербії до Австро-Угорщини висказав ся Пасич ось як: „Сербія бажає собі приязніх зносин з Австро-Угорщиною. Ми думали, що наші домагання що до доступу до Адрійського моря не будуть в нічім противіти ся інтересам Австро-Угорщини. Про се, щоби в сїї торговельної пристані могла колись стати ся воєнна пристань, ми ніколи не думали. Австро-Угорщина згодила ся на се, щоби ми одержали на балканській обlasti торговельну пристань під межиною міжнародною контролюю разом з зелінничим пляхом, який йшов би також крізь альбанську область. А що услівів розвою такого підприємства в передовім запорука безпеки, якої не дають нам Арнавти, ми поробили заходи в цілі дальніх зближення наших взаємних становищ. Тому, що Австро-Угорщина поводить ся з резервою, ми поглиши розвязку наших домагань межиною конференції. Ми не хотіли самі розвязувати сїї справи, щоби венотрібо не застрювали відносин Сербії до Австро-Угорщини.“

Супроти білгородського дописця „Neue Freie Presse“ висказав ся Пасич ось так: „Хоча подібне обговорене всіх актуальних справ не є нічої вказаним з огляdom на відбуваючися в Льодоні мирові переговори, можу однак з приємністю ствердити, що з кождим днем зростає певність міжнародової розвязки всіх справ, які викликала балканська війна. Загалом теперішнє положене можна оцінювати прихильно.“

Австро-Угорщина дипломатия оправдує ся.

„Fremdenblatt“ містить статью, в якій з огляdom на піднесені в печаті заміти, що відівчальний за неспевність і розворщеність, яке панує вже від кількох тижнів, твердить, що в кождим днем зростає певність міжнародової дипломатичної акції.

Іменовання і перенесення. Намісник іменував концептів практикантів намісництва: С. Щелу і С. Едлінського, концептістами намісництва; ветеринарних асистентів: Г. Криштона, К. Барского, К. Віdotу, М. Придатковича і К. Маринярчака, повітовими ветеринарами; перевіс повітових ветеринарів: Г. Соколовського з Радехова до Гусатина, М. Домашевського з Гусатина до Сокала, Г. Фабіанського з Городенки до Бояні, В. Козловського з Сокала до Хашчова, Г. Криштона зі Зборова до Рави рускої, К. Барского зі Львова до Ніска, М. Придатковича з Ніска до Нового Торгу, К. Маринярчака зі Львова до Жовкви і С. Гірша зі Щакової до Радехова.

Цісар іменував радника галицької прокураторії скарбу у Львові, д-ра Тад. Ліверого, старшим радником прокураторії скарбу. — Міністер скарбу іменував в етаті фабрик тютюнового асистента От. Мірша в Монастирських офіціялах, а практиканта Окт. Гірлего в Винниках і Евг. Малиніяка в Монастирських асистентами.

— На цілі У. П. Т. Жертви зібрані курсором Крижановським: Вп.: П. С. Золочів 1 К, Йойко, Золочів 1, Дияковський 1, М. Балтарович, Золочів 1, др. Ваньо, Золочів 10, Ів. Дністрянський, Золочів 2, о. Місь, Зборів 1, Ерденбергер, Зборів 0·30, Добрянський, Зборів 0·20, К. Алєксевич 0·30, О. Багрій, Зборів 1, др. Душеньчук, Зборів 1, др. Вальдман, Тернопіль 2, Й. Сафір, Тернопіль 0·80, Е. Крохмалюк, Тернопіль 0·40, Ос. Партицький, Тернопіль 1, Іван Терещук, Тернопіль 1, Й. Карманський 0·50, Ярема, Тернопіль 1, др. Лев Цегельський, Тернопіль 1, К. Шанковський 1, І. Тун, Тернопіль 0·50, Ів. Перун, Тернопіль 0·50, А. Музичка, Тернопіль 1, Й. Ковальський, Тернопіль 1, Сальвицький, Тернопіль 1, о. Гургаль, Бібрка 1 К. (Д. б.).

Всячина.

Кошти можливої війни. В однім з французьких дневників містить професор паризького університета, др. Ріше, обчислене кошти, які потягнула би за собою війна межі триодержавним союзом а триодержавним порозумінням. Після д-ра Рішо, мусили би держави наслідком війни змобілізувати 20 міліонів жовнірів, а з того 10 міл. вислати на поле бою. Пересячно кошти перевозу війск, уоруження, апроваїзації, пороху і куль і страти в наслідок винищенні країв виросли би двісті до трьох міліонів денно. Поодинокі обчислення представляє др. Ріше ось як: 1) Апровізация війска при звичайних цінах 50 міл. кор. 2) Пожива для коней 4 міл. кор. 3) Платня 17 міл. кор. 4) Платня урядників і служби в арсеналах і пристанях 4 міл. кор. 5) Кошти мобілізації 8 міл. кор. 6) Пересячко середників поживи і оружя 16 міл. кор. 7) Амуніція: а) піхоти 16 міл., б) артилерії 5 міл., в) воєнних кораблів 1·5 міл. кор. 8) Заосмотрення армії 16 міл. кор. 9) Санітарні відділи 2 міл. кор. 10) Рухи флоту 2 міл. кор. 11) Обніжене податковою сили 40 міл. кор. 12) Поміч для незаосмотрених (80 сот. дневно для $\frac{1}{10}$ мешк.) 27 міл. кор. 13) Страти в краю (села, міста, мости) 8 міл. кор. Разом виносять дневно страти 216·5 міліонів корон.

Продовжене людського життя. На основі статистичних даних можна ствердити, що смертність людей, в наслідок величезного постулу лікарських, природописних і технічних наук, як також просвіти у всіх цивілізованих країнах, постійно зменшується, а тим самим постепенно продовжується пересічне тривання людського життя. В зліті з загальним зменшенням смертності, побільшується число людей, які доживають пізнього віку. Чисельним пропорцієм тих відносин занявся французький учений Легранд і подав в сувіжко виданім в тім напрямі творі дотичні дані. Після него пересічне тривання людського життя в чотирох останніх віках значно продовжилось, а число людей, які доходять до пізнього віку, побільшилося. І так: в XV. і XVI. в. доходили до 60. р. життя на 1000 ледві 582 особи. В XVII. в. число се збільшило до 655, в XVIII. до 718, в XIX. до 757, а в XX. в. до 806. Вісімдесят рік життя осягнуло на 1000 людей в XV. і XVI. в. ледві 118, в XVII. вже 184, в XVIII. 194, в XIX. в. мимо великих наполеонівських війн 201, а в XX. в. вже 255. Замітне головно продовжене пересічного віку

людського життя в часі XIX. в. І так: до 60. р. життя доходило з 1000 людей в р. 1801. до 1825. р. 176 осіб, в 1826. до 1850. р. 198, в 1851. до 1875. р. 175 (великі поширення холери в Європі), в 1876. до 1900. р. 234 і вкінці в 1901. до 1910. р. 255 осіб. Точніше провірювання тих чисел довело до ствердження, що дівчим віком тішаться частіше жінки чим чоловіки. І так в Заднініх Державах було на 2891 столітніх осіб лише 1506 чоловік а 2385 жінок. В 1855. р. було в Німеччині 2081 дев'ятнадцятьлітніх чоловіків, а жінок 3567. На роки життя межи 95. а 100. було на 306 чоловіків аж 641 жінку, отже більше чим два рази. Др. Найвіль обчислив, що в останніх десятках літ користали з продовження життя більше жінки чим чоловіки, бо в р. 1881. до 1900. продовжився пересічний вік життя чоловіків на 14, а жінок на 16 літ. В тім самім часі виніс приріст життя у Франції у чоловіків 10, а у жінок 11 літ. З дослідів д-ра Легранда над тим, яке зване сприяє головно довгому життю, виявилося, що найдовше живічі в межах духовними, а по них ідути щойно урядники, учени, офіцери, письменники і артисти.

Телеграми

з дня 23. грудня.

Відень (ТКБ). Цісар приняв вчера в Шенбруві предсідника міністрів гр. Штіріка на довшім окремім послуханню. Відтак був у цісара на приватнім послуханні архікн. Франц Фердинанд, який інформував монарха про свою участю в похороні баварського князя Лютпольда.

Відень (ТКБ). Нині перед полуднем в нараді засідання міскої ради вибраво бургомістром д-ра Вайскірхнера (126 голосами) на місце д-ра Наймаєра, 5 радників оправдали свою неприсутність, а між ними д-ра Наймаєра. Ліберальні і соціалістичні кандидати дістали по кілька голосів, а по оповіщеню висліду виборів вийшли із салі. Др. Вайскірхнер подякував за вибір і впевнив про безсторонність також супроти тих, що на него не голосували.

Відень (ТКБ). Бувший шеф генерального штабу Шемуа став командантом корпуса в Дубровнику, а бувший міністер війни Авгенберг інспектором армії.

Відень (ТКБ). Найближче засідане палати вельмож відбудеться 30. грудня о 3. год. по пол.

Монахія. Регент, кн. Людвік Баварський, заприсяг вчера конституцію.

Чаргород (ТКБ). Турецкі дневники доносять, що Турки побідили під Яніною.

Чаргород (ТКБ). В міроздатних кругах заявляють, що турецкі миріві відпоручники не будуть переговорювати з відпоручниками балканського союза, якщо вони не згодяться на заохочення Адриянополя і інших обложених місцевин в поживу. Може стати ся, що нині приде до зірвання мирових переговорів.

Солунь (ТКБ). Болгарський престоловнаслідник Б. Ріс і князь Кирило відібрали до Софії.

Лондон (Б. Райтера). Король приняв онові в білі салі в палаті Букінгем мирових відпоручників на півгодиннім послуханні в присутності державного секретаря сер Грея.

Лісбона (ТКБ). Предсідник міністрів предложив в тім тижні предсідникові республіки димісію всього кабінета.

Лондон (ТКБ). Предсідник собрания, Данев, був овонді на сіданні в австрійській амбасаді.

Будапешт (ТКБ). Поліціяна Поліяка, який перед кількома тижнями не хотів сповінити воручення під час виповажування послів з сойму, засуджено на 8 днів вязниці.

Севастополь. Вибухи ту нові розрухи між моряками. Доконано много арештів. Вязнів уміщено в „плаваючі вязниці“. Підофіцієра Свідорова, який брутально звущався над підладними, заколено і викинено до моря.

Мукден (Пет. Ар.). Торговельна палата в Пекіні розіслала до торговельних товариств в Манджурії обіжник з візванем китайських купців, щоби части своїх доходів складали на військовий фонд проти Росії.

Всіх продуцентів збіжжя і трав просямо подати відворотно Краєвому Союзу Господарської торговельних Спілоку Львові ул. Зіморовича ч. 20, які збіжжя ярі і трави мають до відступлення, причем до кладпо належить подати:

- 1) Назву пасіння.
- 2) Їго походжене.
- 3) Їго плідність і взагалі всі його прикмети.
- 4) Гваранти що до сьвіжості, чистоти, сили кільчина, та о скілько зерно було на слоті (зросле).

Кожний Русин повинен асекуровати ся відогню, щоби на случай пожежі не понести страхи, бо достаток одиниці то добробіт цілого народу.

Кожний Русин повинен асекуровати ся тільки в русині товаристві взаємних обезпечені

Дністер

Нема жадного іншого русиного товариства асекураційного, тільки один

Дністер

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за обезпечені селянських будинків.

„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„Дністер“ оцінює та виплачує школи по огні скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителів.

„Дністер“ дає підмоги русиним школам і бурсам, де виховуються селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністру“ можуть дістати позичку в всіх великих Банках і в Товаристві взаємного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять в кінці 1911 року 3,353.305 корон.

„Дністер“ приймає обезпечення на житі у всіх додігних комбінаціях (на дожитя, посмертні капіталі, посаги, ренти).

В „Дністру“ можна обезпечати від крадіжки з вломом движимості всякої роди, а товариства кредитові готові, цінні папери і векселі за дещою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаємних обезпечені „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

„Карпатія“ тов. обезп. на житі — Заступство в Синяві, п. Башня дол. приймає обезпечення на житі, посаги, відогні, граду, крадіжки і випадків. 94(238).

ДО АМЕРИКИ КАНАДИ найліпше перевозити

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Ціна перевезення кораблем з Триесту до Нового Йорка III клясою 170 корон за дорослі особи, 85 К за діти понизше 12 літ крім поголовного американського податку, який виносила 20 корон від особи.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Панонія з Триесту 30. січня.

Ультонія з Триесту 4. лютня.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскоріші і найвеличавіші пароходи на сьогодні:

Люзітанія дні 4/1, 25/1 15/2 1913.

Мавретанія, 11/1, 1/2, 22/2 1913.

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?

(з нагоди съєвтковання мінімі 250-літньої річниці експозиції львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслан“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Рух зелізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середньо-європейського.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубо м друком. Години нічні від 6⁰⁰ ввечером до 5⁵⁹ рано означені підчеркнені чисел мініутових.

Відізг зі Львова

з головного двір